

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 12... 30
Վեցամսեայ 6

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ

Երկու քիւ մէկ ծրարով
Տարեկան 14 30

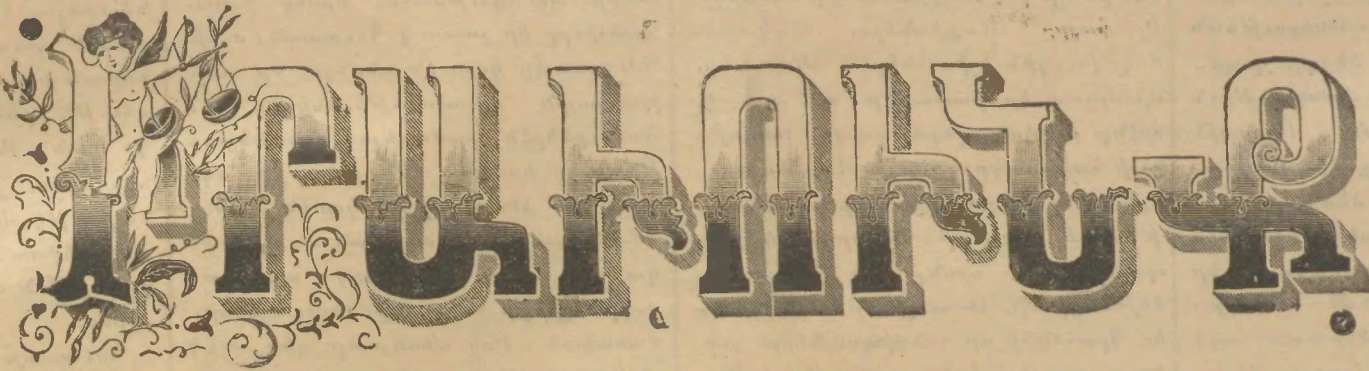
Վեցամսեայ 7

ԱՄԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2.60 Տօյար
Վեցամսեայ 1.50

ԿԱՆԽԻԿ

Իմանոյց
20 սանթիմ

Լ Ր Ա Ք Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏՈՐ ԿՈՒՒ ԱՅՆ ՉՈՐԵՔՇՈՒԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

ՀԱՍՏԵ

Rédaction du journal

Ir vounk

VARNA (Bulgarie)

Редакция

на вѣстникъ

Иравунк

ВАРНА

Կրտսերներ եւ լին
տրտիր

ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

Ամերիկայի Սթիւտսթիկ հրամանատարութեան տակ գտնուող վրտիվոսթիկի ռուսական նաւատորմին անցեալ շաբթուայ ցոյց տուած յանդգնութիւնը մեծ յոյս ներշնչեց ռուսաստաններուն թէ ճարտարագիտական վրայ իրենց գերակշռութիւնը պիտի կորսնցնեն. բայց այս յոյսը աստուկի պէս անհետացաւ վրայ հասնող այն լուրով թէ ռուս տորմիլը վրտիվոսթիկէ դուրս ելնելով թէկ 1000 քիլոմէթր յառաջացած է, բայց թշնամույն տորմիլը հեռուէն նշմարելուն պէս ետ փախած է ու չորսուղ օրը վրտիվոսթիկէ մտած : Այս ծովային արշաւանքէն ռուսներուն շահը եղաւ քանի մը փոխադրանքներ ընկղմել և մէկ քանի պաշարաւոր շաւիկներ բռնել ու գերել : Բայց ինչպէս կը վստահեցնեն, Սթիւտսթիկի նպատակը եղած է վրտիվոսթիկի տորմիլը թորթ. Արթուրի մէջ փակուած պատերազմական նաւերուն հետ միացնել և այդ կերպով հզօր նաւատորմիլ մը կազմել, գերազանցող ճարտնականը սակայն պատեհ ժամուն թորթ Արթուրի նաւերը չեն կրցած դուրս ելնել ու միանալ, և միւս կողմէ ճարտնական տորմիլին հետապնդող մը իմանալով ռուս ծովակալը շոգեպինդ փախուտի դատապարտուել է :

Վարը գետեզուած հեռագիրները կը հաղորդեն թէ ծովային նորապոյն գործողութիւնը կրկին թորթ Արթուրի բացերը տեղի ունեցած է : Այս նաւահանգիստի յատուկ բայց ջախջախուած ռուս տորմիլը վերանորոգուելով կին համարձակած է ներուցէն դուրս ելնել, սակայն հազիւ ծովուն բացը ելած, գիմաւորուած է ճարտնացուց մէկ նաւաբաժինէն ու անմիջական յարձակման ետեւեւութեամբ : Արթուրի, հակառակ ծովակալ Ալէքսիէվի ծածկել ջանալուն, սա եղած է որ ռուսները մէկ զրահուոր կորսնցնեն եւ երկու կարեւոր նաւեր ան-

գործածելի դառնան : Այս ընդհանրութիւն մէջ ճարտնական չորս թորթիւնաւեր աննշան վրտններ միայն կրած և երեք նաւաղ վրտաւորուած են :

Հետեւեալոր ռուսական երկու տորմիլներու սա վերջին ճիգերը կորստանալով միայն վարձատրուած և ծովի վրայ գերակշռութիւնը վերստին ծովակալ թօկոյի թողուցած են :

Յետագի վրայ ևս ճարտնայի տու այժմ իշխող դիրք մը ունին : Զօրավար Քուրթի բանակը իր յառաջ խաղացումը վերսկսած է ու կը սպասուի որ այսօր Քուրթաթիկին վրայ ինչոյ : Այս վերջինը որչափ որ կը ըզգոշանայ հարկ եղածին չափ ուժը համախմբած կուլայ բռնուելէ, բայց իր թշնամին ասոր հակառակը մտածելով զանի տըկարութեանը մէջ ջախջախել կը միտի, այնպէս որ այսօր վճռական ճակատամարտի մը լուրին կը սպասուի : Քուրթի եւ Քուրթաթիկին, երկու ախոյեաններ, իրարու մօտ և ճակատ առ ճակատ կը գտնուին : պատերազմի բողբոլ որո՞ւ պիտի ժողտի : Կը կարծենք թէ իր յաղթանակին վտանգ եղողն է որ դափնին պիտի վայելէ :

Բեդերս, 12 յունիս

Զարը Քիւրի մեծ դուքան պարզեց, ի վարձատրութիւն ապրիլ 1 ի թորթիւնը ծովային կուլին մասնակցելուն, ռուսները սոր մը վրան «քշուլիկան համար» փորագրութիւնը կըրող :

«Պիլմէվիեա Վէտոմոսի» լրագրոյն մասնաւոր թղթակիցը կը հեռագրէ Լիւսեանկէն, ամսոյն 11 թուականաւ թէ Միչսլինքո գորսպետին զօրքերը երեք ստիպիցին Քուրթի զօրքերուն հա թաշուրի : Հարչէն ռուսներուն ձեռքէն : իր տ շատե տաքը ջերմաշափը շուքի մէջ 82 աստիճան ցոյց կուտայ : Նոյն թղթակիցը Հարչէնի մօտ խաղալներու կուլի մը ներկայ գտնուել է : իրադանները առանց նշմարուելու մօտեցիլ են երկու շարժական հեծալախուսներու, 30 ձի սպան : Եւ ու մարդիկն ջարդած են :

Լոնտոն 11 յունիս

Թոքիոյն Բեյքըր ի կը հաղորդեն

թէ երեքարթի օր 400) հոգի Բուան'ը յարձակեցան Այանչիւմէնի վրայ, բայց ետ մղուելով քաջուկցան զէպի Շէնքային : Ռուսներուն կորուստն է 25 հոգի սպանուած ու վիրաւոր ճարնցուցը յայտնի չէ :

Լոնտոն 11 յունիս

Բեյքըր կիմանայ նա չվանկէն թէ լուսական մեծ գորտ թիւններ նոյնիսկ Քուրթաթիկին հրամանատարութեան տակ կը գտնուին Նոյ չվանկէն 8 մղոն հեռու : Եւ նպատակ ունին յառաջ շարժուլ գէպի Քարչու եւ Զիֆու :

Լոնտոն 11 յունիս

Բեյքըր ի կիմացունեն թոքիոյն թէ թօկո ծովակալը հետեւալ տեղեկութիւններ կուտայ : «Երեքարթի օր ծովային կուլի մը տեղի ունեցաւ : Թորթ Արթուրի մօտ «Բերեմոսի» ի նման գրահուոր մը ընկղմեցաւ : Թորթիւներէն : Ուրիշ գրահուոր մը «Սեւ վաթաթուր» ի նմանող և «Տիանա» ի նման յաճանաւ մը գործելու անկարող վրձակի մէջ գրուեցան : ճարտնային ունեցած են երեք վրտա օրտալ : Զորս ճարտնական թորթիւնաւեր մէջ մէկ քիշ միաններ կրած են :

ՄՈՒՇ ԵՒ ՄԱԿԵՂՈՒՄ

Պոլի. հեռագր. գործակալութիւնէ
«Իրաւունք»ի հաղորդումս

Պոլիս 10 յունիս

Այն լուրը, թէ անգլիական գեապանը թուրք կառավարութեան սպառնացեր է Բաղէշ նահանգին մէջ գործուած անկարգութեանց համար, ճիշդ չէ : Իրաւ է թէ անգլիական գեապանը Հայոց խնդրոյն համար քիշ մը աւելի խիստ ընթացք կը բռնէ քան Ֆրանսական և ռուսական գեապանները, բայց յառաջիկային համար միջոցներ ձեռք առնելէ առաջ, նա կը սպասէ : Հայաստանի մէջ գտնուող հիւպատոսներու տեղեկագիրներու համեմունքն, որոնցմէ տեսնուի թէ Գիւրտերը ինչ աստիճան մասնակցեի են Հայոց գէմ գործուած բռնութեանց :

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՐԹ 13 յունիս 904

Անշուշտ ամէն հայ գոհունակութիւն զգաց իմանալով մեր քաղաքի ազգայնոց մէջ 3000 քրանդի չափ հանգանակութիւն մը կատարուած ըլլալու լուրը, օգնելու համար հայրենիքի մէջ կոտոր հերոսին :

Այս հանգանակութիւնը թէ՛ կատարողները եւ թէ անոր մասնակցողները իրենց միակ նպատակ ունեցած են զրամը ուղղակի ներդրանքին ձեռք հասցնել, առանց դաշնակցական կօմիտէի կամ պիւոյի յանձնելու :

Այս պայմանը ամբողջ տեղույս հայութիւնը գիտէր, ուստի մեզ զարմանք եւ զգուշաց պատճառեց Շարժում ի վերջին թիւին մէջ երեցած նամակ մը, իբր հոսկէ գրուած ու քաղաքիս անունը որոշ յիշուած, (ինչ որ քաղաքի պիտի պահուէր բանաւոր նկատու միտքով) որպէս թէ այդ հանգանակութիւնը ի նպատակ Դաշնակցութեան եղած ըլլար : Միւշդեա ընդհակառակ-

կը. տասնեակ անգամներ չեղանցաւ թէ այդ ստակները Դաշնակցութեան Պաշտպանական կոմիտէի ձեռքը չը պիտի անցնին, որուն վրայ վստահութիւն չկայ, ոչ ալ Ս. Բեւեռեան Բեւեռեան պիտի զրկուի. այլ ուղղակի Անգլո-անգլիկ կամ իր խումբին ձեռքը հասցընելու համար պէտք եղած միջոցները ձեռք պիտի առնեն հանգանակութիւնը կատարող քանի մը ծանօթ անձերը. թէեւ մենք չենք կարծեր որ այդ անձերը ժողովուրդին վստահութիւնը չարաչար դրոշմեն, բայց միեւնոյն ատեն Շարժումն ի մէջ թխուած յիշալ թղթակցութիւնը մեզ տարակոյսի կը մատնէ եւ ըստ որում հարկ կը դաւանենք հրապարակաւ յիշեցնել թէ, իրենց պատուաւոր խոստումին համաձայն, այդ գումարը պէտք չէ կտակածելի ձեռքերու մէջ զնել, եւ ապա գային հաւաքարար եւ անհետաքար պատասխանատու մնալ մեր, մասնակցողներուս առջեւ:

Ժողովուրդի ամէն գասակարգէն տխրորէն ազգային հերոսին եղած այս սրտաբուլի նուէրին ելլել կուտակցական գործի մը գոյնը տալ, նաեւ գաղտնի մնալու սահմանուած քաղաքին անունը հրապարակել իսկապէս զարմանք եւ զգուշանք պատճառեց բոլոր քաղաքացուն:

ՄԱՍՆԱԿՑՈՂՆԵՐ

ԾԱՅՐ. ԱՐԵՒԵԼԻ ԿՐՈՆԵՐ

ՊՈՒՏՔԱԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սաքիաներու ցեղէն երկրագած ճորտաւոր մը (Սաքիաներ) Պրահ-մանթիւնի մէջ այնքան բարեփոխու-թիւններ ու կարգաւորութիւն մտցուց, որքան ետքէն մտցուցին Լուսեր եւ եւ Կալվին Քրիստոնէութեան մէջ, միայն թէ Սաքիաների բարեփոխ-գումարը աւելի ընկերային էին քան թէ կրօնական:

Աւանդութիւնը Բրիտտոսէ առաջ

625 ին կը գնէ Սաքիաների ծնունդը իր հայրը Սաքիաներու հնդկական ժողովուրդին խնայանքէն մէկն էր, որ որչափ կը փափաքէր որ զաւակը օրէնք եւ կառավարել սորվի, նա աշխատեց հակառակը կը վարուէր. եւ քու-որն տենչ մը ցոյց կուտար առանձնու-թեան եւ աղօթքի: Յաջորդական չորս պարագաներ, որոնք եւ զաւակաւ ծերունիի մը, հիւանդի մը, գիտիկի մը եւ Պրահմանի մը հանդիպումները, աշխարհ զգուշելի երեւցուցին իր աչքին. հետեւեալ ամէն քանի վեր գասելով աստուածային սէրը, անտառ քաշուե-ցաւ, ուր 7 տարի շարունակաբար ճգնեցաւ զանազան սոսկալի ճշու-նեղութեան եւ ապաշխարութիւններու ն-թարկելով անձը: Այս երկարամեայ լուռ մտախոնթութենէն ետքն էր որ երբ օր մը նուիրական թղթիկի մը տակ կ'ազօթէր, յանկարծ բացուեցան աշ-քերը ու տեսաւ գերագոյն ճշմարտու-թիւնը, կատարեալ էակը, Պրահմին: Կեանքը այլեւս գաղտնիք մը չէր ա-նոր համար. ուստի մէկ ակնարկով դիտեց անցեալը, ներկան ու ապագան: Անմիջապէս նոր ուղղութիւն մը տա-աւ իր գործերուն. առանց ազգի ու լիզուի խտրութեան. աշակերտներ հաւաքեց բոլորտիքը, որոնց պատուի-րեց երթալ քարոզել բարիքն խօսքերը, եւ ապրիլ ու ապրիլ միայն ժողո-վուրդին ողորմութիւններովը Բառա-ստունընդ տարի անդադար այսպէս թափառական կեանք մը անցուց Սա-քիաներին, որոնք միջոցին կը միմիկա-րէր տառապանքները, հիւանդներուն օգնութեան կը փութար, ուրիշներէն ստացած նպաստներով կը կերակրէր կարօտեալները, եւ տեղ տեղ հրաշքեր ալ կը դրոշմէ: Մեծաւ 81 տարեկան, Բրիտտոսէ առաջ 543 ին կամ 527 ին:

Սաքիաների արտաքին աշխարհին եւ մարդուս բարոյական կենցաղին վրայ իր աշակերտներուն ծանօթու-թիւններ կուտար:

Ըստ Պուտտայութեան աշխարհ յա-ւիտենական է, ան ոչ սկիզբ ունի եւ ոչ ալ վախճան, այլ միշտ զանգաղա-շարժ կերպարանափոխութեան մը մէջ է. իրեքայնորդ չորս փուլեր կամ չըջանալի կան, ամէն մէկը 84 հազար

տարի տեւողութեամբ, որոնց իւրա-քանչիւրը իր յատուկ Պուտտան ունի: Պուտտա կը կոչուին անոնք որ աշ-խարհային գուարճութիւններէն ու հաճոյքներէն հրաժարելով մենակեցու-թեան կը նուիրեն ինքզինքնին, օգ-նութեան ձեռք կը կարկառեն իրենց նմաններուն, եւ զանազան առաքելա-կան ու սուրբ գործերով աստուա-ծային գերքի ու պատիւներու կ'ար-ժանանան: Իսկ անոնք որ զեռ աղէկ մը հասած չեն այս կատարելութեան, Պուտտայութեան «նախակարգեալ» անունով կը յորջորջուին, Պուտտայի աստիճանին բարձրագոյն համար պէտք է անգամ ինչ ալ ծնին ու մեռ-նին, իրենց երկրագործութեան զգա-ցումին կրկնակի վերահրէր ցոյց տա-լով: Պուտտաները չեն կարող նոր օրէնքներ ստեղծել. այլ հաստատուած-ները կը բարեփոխեն: Պրահմանութեան շատուածները ամբողջովին դուրս ձգուած չեն պուտտայութենէն, այլ մայրոց նման ծննդեան եւ մահու եւ-թակայ՝ պարզ օժանդակներ են Պուտտաներուն:

Պուտտայական կրօնի բարոյական վարդապետութեան հիմն է հոգիի աշ-մանութիւնը: Կեանքը փորձութիւն մըն է. որոնք հպատակել եւ համակեր-պիլ պարտաւոր է հոգին. եթէ արեւ-բար կուրծք տուաւ զգաղաւթութեան-ներուն եւ կրցաւ սառնել չար կիր-քերը, երանի ուրեմն իրեն, զի այն ատեն գերագոյն էակը մը պիտի վ-րածուի, պիտի բարձրանայ Պուտտայ-ութեան եւ պիտի ընդունի երկնային վարձատրութիւնը որ է Ներվանան: Ալ այնուհետեւ վերին հոգատար աստ-ուած մը պիտի ըլլայ մարդոց, եւ պիտի տեսնէ յատկապէս ամէն ինչ, որ մինչեւ այն վայրկեանը սքողուած կը մնային իր աչքերէն:

Մեղապարտ հոգիները, զոհնակառա-կը ուրիշ հաւատը զօրեղանքէն մէկուն մէջ պիտի նետուին, և ժամանակէ մը ետք զոր կարելի չէ սահմանել, պիտի վերապրին անասունի կամ մար-դու կերպարանքով: Կրօնական այս ըմբռնութիւնը բացայայտ ապացոյց մը

նկատելու է այն յարգանքը զոր կը տածեն պուտտայականները անասուն-ներուն նկատմամբ, որոնց համար կը-սան թէ իրենց նախնիքներուն հոգին կը կրեն: Գուրմերը միշտ իրենց բեր-նին առջեւ քող մը կը կապեն, վախ-նալով թէ մի գուցէ շնչառութեան ա-տեն միջատ մը կ'լլեն եւ ատմելով գոյութեան մը յապտուման պատճառ ըլլան:

Պուտտայութիւնը ընկերական տե-սակէտով նաեւ մեծ յեղաշրջում առաջ բերած է. մեղմացուցած է նա ընկե-րային դասակարգի բոլոր դրոշմները, եւ անոր տեղ համերայնութիւնը դրոշմած է սիրաներուն խորը: Թշուառներու նեղութիւններու փոխարէն հաստցում կը խոստանայ, երջանկութեամբ ի հանդիման փառապատկ կեանք մը որ մոռցնել տայ անցեալ գաղաղէտ վիշտերու կոտորանքը:

Պուտտայական կրօնական գըլ-խաւոր կաշառմունքն է զոհը, զոր քուրմերը կը մատուցանեն ամբողջ մէկ անգամ հաւատացեալ ընկերու խաւան բազմութեան մը ներկայութեանը, բարձրագոյն, ողբալից աղօթքներով, որոնք պէտք է արտասանուին ներկայ ընդհանուր ժողովուրդէն:

Կղերը կը բազմաթիւ աշխարհական քուրմերէ եւ վանական լաւաներէ, որոնց արտօնութիւն չկայ ընդ իրենց մենաստաններէն դուրս ելլելու: (Թիպէթի Լասո քաղաքը. ուր կը յա-ռաջանայ այժմ ալ գլխական արջաւա-խումբը, ամբողջ վանքերէ ձեւացած է.)

Պաքիաների մահէն 150 տարի ետքը Պրահմանութիւնը մնամբ Գնջ-ուած եւ անոր յաջորդած էր Պուտ-տայականութիւնը. բայց փրկչական երկրորդ դարուն արեւմտի կողմ մը պատճառ եղաւ որ Պուտտայի ջերմե-տանգ հետեւորդները սրտաքուտին Հնդկաստանէն եւ երկուսն հաստատուին Չինաստան եւ Թիպէթ, ուր չէր հա-նէր իրենց հակառակորդներուն հաղ-ծանքը: Հոն Պուտտայականութիւնը քայլ առ քայլ յատկացաւ, զարգա-ցաւ ու ծաղկեցաւ մինչեւ Մոնկոլիա Մանչուրիա եւ Ճափոն: Այսօր Մայր, Արեւելքի մէջ տիրող կրօնը դարձ-

ՎԵՐԱԾՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

(Արտասուած «Բանասէր» Հանդէսէ)

(Շար. նախորդ թիւէն)

Պաղթականութեան ամենանշանաւոր արդէնքնե-նից մէկն էլ համայնու է մահմետականների ատելութիւնը. նոքա հայոյանքներ էին թափում զաղթականներին դիմին եւ շատ տեղ քարահալած էին անուս: Մինչեւ ալ արեւմտահայկական երկրից էլ կար, մահաւաճող որ Պարսից կառավարութիւնը ոչինչ ուղարկութիւն չէր դարձնում Թուրքի-տուած տանջանքների վերայ, յուսալով որ այդպի-սով, Հայերը կը վախենան եւ Պարսկաստանում կը մնան:

Մի առանձին թշնամութիւն էր նկատուում Գր-գստանում, որտեղից յաջորդեց մի քանի գեր-դաստան միայն դաղթեցնել, այն էլ՝ ամենամեծ, զօռարութիւններով:

Այն տեղի Հայերի ցած ու ցրել ընկած ընա-կարանները չինուած էին իսկող ու բուրդ եւ բարձ-րարեւծ սարերի մէջ, իսկ գուրսի աշխարհի հեռ-կապուած էին աղնդախոր ձորերի նեղ շաւիղներով

եւ օձապտոյտ անցնելով. իսկ նոցա շրջակայքը Մահմետականաց գիւղեր էին, որոնք անուամբ մի-այն ստորադրեալ էին Պարսիկներին:

Արժան է զարմանալ այն սպանների անձնազոհու-թեան վերայ. որոնք երկու երեք զաղափարների ուղեկցութիւնով մտնում էին այն գաղապիղները, ուր իւրաքանչիւր ժայռ, իւրաքանչիւր դարեւադ կը խոր ձոր ամեն մի բուրգ մահ ու կապանք էր նոցա սպանում:

Կատաղի գաղան կտրուած Գրգերն՝ օրով ցորեկով յալձակուում էին սակաւ թիւ հայ գաղթականների վերայ, յալձակուում, սպանում եւ կամ յետ էր մղում նոցա:

Լաղարեան ստիպուեցաւ օգնութիւն խնդրել գե-ներալ Պաղկատեից, եւ միայն Ուրմիայից եկած զօրքն էր, որ կարող եղաւ ցրուել այն հրոսակ-ների խմբերը:

Բայց ի հարկէ՞, այս ամենայն արգելքները չը կարողացան մի անգամ սկսած գործը խաղաղել եւ հայ ժողովուրդը մաս մաս Ռուսաց զօրքի հետ միա-սին հեռացաւ Պարսկաստանից:

Ամենամեծ եւ առաջին բաժինը ձանապարհ ըն-կաւ 1828 թուի մարտի 18 ին:

Արեւելեան ամենաչքեղ գարուն էր, ամենայն կողմից՝ Աղիւրէջանի լեռների զառիվայրներից յառաջ էին շարժում զէպի Նուսիս գաղթականների բազմա-թիւ կարաւանները:

«Արտաշատ էր, պատմութեան Գլխական, տես-նել, թէ ինչպէս մայրերը սովորեցնում էին իւրեանց մանուկներին արտասանել Հայոց առաջին թաղաւոր Նիկողայոսի անունը, ինչպէս նոքա Գերշուհիին զաւակներին չոր մոռա՛ւ իւրեանց մեծ ազատաբա-րին:»

Երեւելի նկարիչ Մոչկովը մի մեծ պատկեր էր նկարել, ուր ներկայացնում է 40000 հայ գաղ-թականութիւնը գնդապետ Լ. Ն. Լաղարեանի ան-միջական ղեկավարութեան ներքոյ: Հետուում ե-րեւում են Մասիսի եւ Երեւանու ճառագայտի վր-րայ ընկած գիւղերը: Պատկերը աշակողմը ինքը Լաղարեանը հրած աններ է տալիս հայ տանուակներն-րին եւ աւագներին, նորան շրջապատել են իւր թիկնապահները, անգլիական ու օսմանական ներ-կայացուցիչները, իսկ յետին դիմ վերայ երեւում է գաղթականների ընդարձակ նստածքը:

Սակայն եւ այնպէս, հէնց առաջին քայլափո-խում նոր հայրենիքը շատ սկիւրով չընդունեց իւր գաղթական զաւակներին:

Այն ինչ աւելի քան 5000 գերդաստան գաղ-թականներ Նուսիսի մօտեցան, Լաղարեանը երե-ւանու նահանգական վարչութիւնից մի բուր սաա-ցաւ, թէ ինքը հացի պակասութեան պատճառա-նորեկներին կարեւոր օգնութիւնը չը կարող հա-ցնել, ուստի եւ խնդրում էր Լաղարեանից յետ պա-հել նրանց պարսկական ափում մինչեւ արտերը հնձելը:

հալ Պուտուսկայանում ինչպես է, որուն համարժեքներուն թիւը 630 միլիոնի կը հասնի, այսինքն երկրագունդի բնակիչներուն իւր մէկ երրորդ մասը Վ. Ն. ԱՐՄԻՆԻ:

ԿՈՒՍԱՅԱՍՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՉԱՐԻՔՆԵՐԸ

Թէպէտ չէի ուզեր քննադատական «Երեւան»-ի մէջ երեւցած Յովհաննէս Գեորգիւնի ինչ զէմ չոր պարտաւորութեան, եթէ կուտակեցան լուծեալ զրաւ ցրտար այդ խեղճ Զօրիկը...

Բայց խնդիրը պատուի զէմ լինելուն համար է որ, ստիպուեցայ պատիւս պաշտպանելու, եւ թէ կրկին յիշեցընելու իրենց կուտակեցան լուծեալ զրաւ ծուած անհուն չարիքներու պատժութիւնը:

Անա խօսքս ուղղելով այդ մարդուն կը հարցնեմ, թէ երբ դիւ կը ծանաչեք եւ տեղեակ էիք իմ գործերուն թէ, ըստ ձեր կարծեաց, եթէ ես անխիղճ ու կեղծեղ մարդ մըն էի եւ դուք ալ եթէ անկեղծ (° °) ու արտօնաւ հայ մըն էիք, (եթէ կոյր կուտակեցան մը չէիք) ինչո՞ւ համար մինչեւ հիմա Հայաստանի կալ-մանրող բերանը կապուած տաւարներու պէս լուռ ու մունջ մնացիր. ինչո՞ւ այնօրէն չըսկար թէ լեւոնացի թէ՛ թերթերով զգուշացնել խեղճ ճամբորդները, ու երբ ես համարձակեցայ «Կուտակեցան լուծեալ» չարիքները մէջ բերել դուն ալ անպարտեղի ուրիշեցար՝ աստիճանը զիսկ Երեւանի լուծեալ համար, բան մը գիտցողի պէս:

Արդեն ամեն ոք համոզուած է որ դուն ու ձեզի պէս կուտակեցան լուծեալ անպարտեղիքներ ուր, խելքի մօտիկ բան չէ...

Գալով Բիւրոյի մէջ կային շատ անկեղծ յեղափոխականներ որոնց ամէն ալ իմ գործերը կը տեսնային եւ

լաւ պիտէին որ երբ մէկ մը կաշխատի եւ կը յայտնի պէտք էր իր աշխատութեան վերաբեր տատանայ, Դուք եւ ձեզի պէս մոլորներ կոյրդուէր թելադրուած ուրիշէն, կարծես ուրիշած էք ամէն կերպով զէմ կենալ ճշմարտութեանց կամ ամօնագեղեցիկ պարտաւորութեան որոնց գլխաւորն է յիպոփոսական անփառաւած ոյժերու միացումը, մէկ գրօշի եւ մէկ ուղղութեան տակ, Բայց խնդիրն չափ պարզ է. ձեր նպատակը միամիտ ժողովուրդի սրանքը պղտորել է. ըստ ձեր «սեպարէթի» գրութեան:

Մ. ՏՈՆՈՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պոլսոյ պատրիարքարան խառն ժողովը Մուշէն հասած հեռագիրներէ տեղեկանալով թէ Վիճակին Պատրիարխանորդ Տ. Գեղէլ Թ. Վ. ստիպելով Պոլիս կուգայ, որովհետեւ բանտարկուած անախորհած առաջնորդ մը ու է ազգեցութիւն չէր կրնար ունենալ այլեւս կառավարական շրջանակներու առջեւ, Վիճակին հայ ժողովուրդին ներկայ ողբալի կացութեան մէջ, առաջին փոխանորդ կարգեց Տ. Վարդան Վ. Յակոբեանը որ Բաղէշի առաջնորդին իրաւասութեան ներքեւ պիտի գործէ:

Յոտար թերթերու գրածներուն նայելով, Տփլիսի ՏԱՐԱԶ թերթը կ'աւելարկապետին կողմէ չորս ամսոյ դադարման դատապարտուած է, կողկասի ներքին կայսրութիւնը քննադատող ինչ ինչ յողուածներ պարունակելուն համար:

— Գրաւաճառ Տ. Ա. Զարդհանէլեան միայն Պուրկուզ, ձի

լիւզէ եւ Սփորտ այցելած ու քաղաքս վերադարձած ըլլալով իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ այդ երեք քաղաքներու ազգայնոց սրտի իրմէ բռնանկար քիթ գնելով քաջութեամբ Երզնէ:

ԱՊՐԵՆ յարմարութեանց ծնունդներու մասին հրահանգ խնդրուած ըլլալով, կրնա ժողովը որոշած է շրջաբարականով մը ծանուցանել ամէն կողմ թէ ասկէ յետոյ ապրէն կենակցութեանց ծնունդները արձանագրուին, եթէ մայրը ծանօթ է՝ մօրը անունով, իսկ եթէ հայրը ծանօթ է՝ հօրը անունով, իսկ եթէ մայրը հայրը միանգամայն ծանօթ են՝ անոնց անունով, աւելցնելով նաեւ իբրեւանյան ծանօթ են՝ անոնց անունով, ԲԱՂԷՇԻ առաջնորդ Տ. Եղնիկ Թ. Վ. Գալաթեան՝ որ Մուշ գոյցած ու Գեղէլ վարդապետի հետ Ստանոյ կոտորածին եւ թըշուառութեան ականատես եղած էր, Բաղէշ վերադարձած է:

ՍՈՒԼԻՆԱՅԻ Թաղ. Խորհրդարան հիւր քահանաներու հետ գործունէնալէ այլեւս ծանօթացած, որ իրենք է տեղւոյն ելեղեցւոյն վրայ քահանայ Վեհապետ Նուշի Պ. Մկրտիչ Մխիթարեանը եւ Նոյն մասին գիւմրէն պատրիարքարան կը մալթեանք որ սա մնայուն ըլլայ, թէ եւ նորընծաները տեղի հակամէտ կըլլան տեղափոխուելու:

ԻՐԱՆԻՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՊԱՐԱՎԱՍՏԱՆԻ մեր բաժանորդները կրնան ուստական թղթագրութեամբ կամ անկապաւ ու ֆրանսական պանգալէ գանձելի ջիւ մը զրկել մեզ ապա-

հովազեալ նամակով:
ԲԻԹԼԻՇ Ա. Ա. — Զեք ստացած ձեր նամակը ապրիլ 20-ի մէջ:
ՎՈՂՈՄ. Աստուր — Թերթեր կանոնաւոր կը լրկուին: Ստացանք 7 թ. 2:
ԳԱՐԱՆԻՐ Գ. Պէգ. — Զեր բաժնեգիրը ստացած ենք. իսկ Ամերիկա լրկուած ինք գետնը:

ԾԱՌԱՌԻ ՔՐԻԿԵՐ

ԾԱՌԱՌԱՐՆ Թ. հատոր (182 էջ) 1 թ. Բ. « ԴՅՑ ԷՅ 2 թ. ԿԱՐԱՐԱՆ Կամ ՄՐԱՊԱՆԸ

ՀԱՅԳԱՐԱՆ Երկրորդ անգամ ստացարուած Կ. ճոխացած. Գին 1 թ.:

ՆԵՏԱ կը պատկերացնէ Պուրկարներու նկատ ու կացը ու թուրքերէ կրած առաւանդներ անոնց ազատութեան առաջ. Գին 50 անգիւմ

ՀԱՅԲԵՆԻՔԻ ԱՌԵՆ Պատկեր մը ճաշկանայտասանի իրաւունք կենսութիւն: Զեղեալ գին 1 թ.:

Այս գրքերը ստանալու համար զինքն ՎԱՌԵՆ «Ի ԲԱՆՈՒՆ Բ» ի խմբագրութեան

ՍՈՑԻԱԼ Տ. Օրնիկ Գարսիան
ՊՈՒԿԵՇ Տ. Օրնիկ Փափագեանի
Ս. Տ. Յ. Պիպեճեանի
ԳՕՆՍՏԱՆՑԻՍ Տ. Սիւսակ Մէլիքեանի
ԳԱԶԻՐԻ Տ. Կարապետ Բաղդասարեանի
ԱԳԵՎԱՆԻՐԻՍ Տ. Ստեփանի Մագմանեանի

ՈՒՍՏՐ (Ամերիկա) Տ. Յակոբ Յարազեանի

ՊՕՍԹՈՆ Տ. Ա. Ասքանազի
ՓՐՕԼԻՍԻՍ Տ. Մ. Տէր Պիպեճեանի
ՅԻՉՊՈՒԼԻ Տ. Կ. Մարութեանի

Հայերն մնացին երկնքի տակ եւ մեծ նեղութիւն կրեցին: Ազատ հողեր չը կային, պէտք եղաւ գաղթականների մեծ մասն ու զարկել այն տեղից Դարաբազ:

Անա այսպէս գլուխ եկաւ Հայոց դաղթականութիւնը, որ մեծ օգուտ տուեց Ռուսաստանին: Անգլիկոստում մի այդպիսի աշխատասէր եւ, կարելի է ասել, միակ երկրագործ ժողովուրդ ձեռք բերելով:

Ընդհակառակն Ադրիէյլյանի մարդաբանութիւնը, զգալի կերպիւ պահանջ եւ Պարսկաստանը նոյն իսկ պարսկական կառավարութեան հաշուով, աւերի քան 32 միլիոն մանկ Վեա կրեց:

Ամբողջ գաղթականութեան վերայ, ինչպէս Լազարեանի հաշուեկառութիւնից երևում է, ծախսուեցաւ միայն 14000 հոլանդական ոսկի (պաճախու) եւ 400 մանէթ արծաթ, իսկ այս անշնան գուժարով գաղթեց 8239 գերդաստան. որ բոլորը միասին 40000 հոգուց աւելի է անում:

«Աստահանում եմ ասել, այսպէս է գրում Լազարեանը Պարսկեանին իւր յայտարարութեանց մէջ՝ տալով նորան իւր գործառնութեանց հաշիւը, թէ զուր լցնելով ձեր ձեռք բերած երկիրները այսպիսի մի վաճառչան եւ. աշխատասէր ժողովրդով սկսելու համար հարստութեան մի մեծ աղբաբայ արիք, եւ որքան մեծ ծախս եւս արած լինէր գաղթականութեան վերայ կառավարութիւնը, ինքը աւելորդով չահուած է »

Հինաւորեց եւ Միսին Հայաստանի դաշտերի վերայ սփռուած Կոմաթի սնապանների տեղը, այժմ կը վերականգնեն աշխատասէր, վաճառչան եւ. թաղաւորին հաւատարիմ հպատակներով լի հարուստ գիւղեր եւ, գոցէ, քաղաքներ:

Վերջերումը իրաւարանութեան նախարարութեան մէջ 1833 թուին մի խոյրը զարկեցաւ հայկական նախկին գրօշներ մասին եւ այդ խոյրի հետամտութիւնը յանձնուեցաւ գիտնական Պրօֆէսոր Ջրպետին:

Ջրպետը Հայոց հին մատենագրութիւնի վկայութեան համաձայն պատմութեանց, թէ կիրոնին ժամանակակից Տիգրանի օրով Հայոց գրօշն էր Թեմիսկիւսան վիշապ, վերջերումը Արշակունեաց հարստութեան ժամանակ վիշապը փոխուեցաւ միագլուխ արձգի: Գրիստանէութեան մուտ գործելով հայ գրօշակների վերայ Ակարուում էր փրկչան անձեռագործ պատկերը, յետոյ դատաւարի սեղ գրին դառն Աստուծոյ խաչը ձեռքին: Վերջապէս Ռուբինեանի իր գրօշն եղաւ առիւծ: Այս բոլոր գիտնականներից միտքին առած, կամեցան Հայոց նահանգի համար մի ընդհանուր գրօշ կազմել: Բայց չը դիտեմ ինչպէս փոխուեցաւ Կոմաթի՝ որ գրօշ վերջնական ձեւը հետեւեալն էր. Կապայտ տեղի վերայ՝ մի արծաթեայ վահանի վրէջ տեղումը նկարուած է Մասեաց ձիւնապատ գաղաթը, սպիտակ ամպերը նորան շրջապատել են, լեռան կատարին էլ նոյնան ոսկեայ տապանն է գրուած:

Դրօշի ներքին մասը երկուսի է բաժանուած. աջ կողմում, կարմիր տեղի վերայ Հայոց նախկին թագաւորաց թագն է, թագն ամբողջ ոսկեայ է, արծաթեայ ստեղծերով եւ մարգարիտներով՝ զարդարուած, իսկ թագաւորացը եւ ստեղծերը կարգաւորեցին եւ Զախ կողմում կանաչ տեղի վերայ Էդիպի վառչն է ամբողջ արծաթեայ, իսկ կամուրջի կէտներն իւրեանց խաչերով ոսկեայ են:

Դրօշի վերին մասում Ռուբինեանի տեղի վերայ նկարուած է Ռուսաց Երզնէի արծաթեայ վահանը: Իսկ այս ամենի գլուխը գրուած է կայսերական թագը:

Վերջերումը, երբ Հայոց նահանգը միացաւ նոր հաստատուած Երեւանեան կոչուած նահանգի հետ, գրօշն էլ ուրիշ կերպ փոխուեցաւ: Մի կապուած գոյն վահանի վերայ նկարուած է մի արծաթեայ ժաշա, վահանի գլուխը պսակում է մի ուստական ոսկի խաչ, իսկ վահանի վերայ գրուած է կայսերական թագը:

Բայց Ռուսաց կայսերական բուն գրօշի վերայ մնացիլ մի առիւծ, որպէս Ռուբինեան վերջին հարստութեան գրօշ:

Աւելորդ չի լինի ասել, թէ երեւանական թագաւորներին հայրը մի քանի Կապուած տեղի վերայ հայ գրօշ կազմելու նպատակով որ ուստական եւ բուն սեպական սպաների հրամանատարութեան ներքոյ պէտք է պահպանելն սահմանները եւ կատարելն ներքին ծառայութիւնները:

(Շարունակելի)

ԹԻԻՐՔԻԱ

ԷՐՄԵՆԻՍՏԱՆ

«Սթանստան»-ը Սթանպոլ մուկապի շու եօլտա թէկէկրաֆի իթմիշ տիր:

«Պունտան էվլէլ թէկէկրաֆիէ պիւտիւրիկիմ իւզրէ, Սուշտա պուլընան իւշ գօնսօլտար իշար իթմիշլէրտիւքի՝ քէնտիւլէրին օրատա պուլընմալարը շիյատէ վէ ֆախտէսիւ պիւր՝ զիւրա թիւրքէրին էրմէնիլէրէ գարշը իճրա իթմէքտէ օլտըզլարը զատտար-լըզլարը՝ մէնն իւտէմիյօրլար»:

«Թիւրքիւր քէնտիւլէրինէ աթֆ օլընան ճիւլմիլէրի շէտի-տէն թէքիւլ իտէյօրլար: Էլշիւ-լէր իսէ մուֆասալ մալլուսթ իսթէտիլէր, ֆաղաթ շիմտիյէ գատար էրէմիլէրիլ պիւր աէ-լիւ էլտէ իտէմէտիլէր: Վանտա-քի ինկիլիլ գօնսօլտը Եիւզպաշը իւշյօրէլ Եագընտա Սատուր կէ-զէճէք վէ պէլքի մէսէլէր թէն-վիւրէ աշիքեար իտէպիլէճէք տիր:

«Տէվլէլէրտէն հիշ պիւրիսի նէ ինկիլիլէրտա՝ նէ Թրանտա վէ նէտէ պիւր տիկէրի՝ էվլէլտէն պէյիլէրինտի պիւր բրօկրամ գարարաշտըրմատըճա՝ Պապը Ալիյէ գարշը տիլիւմիլիլ քա-րիցի իլի ուզրաշմայաճագ զանն օլընըյօր:

«Թիւրքիլէր քէնտի ուզուլ միւ-տտէթ թէճիւլէքեարլըզլարը իլէ, բէք մահիւր տիւրլէր պիւր տէվլէլէրի սապընտան վէ տիւր-լօմաթլըզ կէտիշաթընտան իս-թիֆատէ իթմէյէ վէ աէֆաթլէ թէրթիլ օլընան իսլահաթըն իճրաշտան սարֆը նազար իթ-տիրմէկէ: շիմտիյէ գ տար օլ-տուլը կիպիլ թէքրար Պապը Ա-լի տէվլէլէրին թէտպիլլէրինի սէմէրէկիլ պըրազմագ իշիւն գօլալլըզ պուլընաճագ կէօրիւնի-յօր»:

Պապը Ալիին ալտըլը մալիւ-մաթ իւզրէ, Մաքէթոնիա գօմի-թէսի թէքրար ամէլիաթա պաշ-լամըշ: ֆաղաթ գօմիթէնին տէրհալ մուամէլէյէ պաշլալա-ճաղընա Եախօտ իլէրիսի իշիւն հաղըրլըզ կէօրմէսինէ տալիւր ճիտտի պիւր շէյ պիլիւմիյօր:

Գուամնօլա գազաւընտա պիւր շէթա կէօրիւնտիւ: պու շէթանըն ըշլիսի ախիւրէն աֆիւա նալիլ օլան պիւր պուլկար տըր:

«Սթանպոլ 13 յունիս—Մանաս-տըրտա պիւր Գուցօ-Ուահըն էօ-լիւսիլին ըւմ Մէթրօքլիտի տիւն ժանտարմա մուսթէնէթի իլէ տէֆն իթմէք իսթէտի: Էօլիւնին ագրապալարը անը ըւմ բարաս-լար իլէ գալտըրթմագ իսթէմէշ-լէրտի: Բուամնիա գօնսօլտը վալիէ միւրաճաթլէ, մէքըիւր էօլիւլէ Ուահըն բարասլար տէֆն

իտիլմէսինէ մէքուսիլթ ալտը: Բում էհալի ճէնապէնին գալտը-րըմաւընա մանի օլտու, վէ գալ-կա գուհուր իտէրէք պիւր Ուահըն էճգաճի աղըրճա վէ 3 Բումլար իսաֆիթէ Եարէլէնտիլէր: Էօլիւ-էլան կէօմիլմէմիլ տիր:

«Սթանպոլ 3 յունիս—Մա-նաստըր, Լէրին վէ Գօստուր ըւմ մէթրօքլիտիլէրին Բաթրիկհա-նէյէ պիւտիւրմէլէրի իւզրէ, գօ-միլթէլէրին ճէպը ու թէհտիլտէ-րի սէպէպլէ Բաթրիկհանէյէ ալիտ օլան քէօլէրին էհալիսի Պուկլար Էքգարքէնէսինէ կէ-մէքտէ իմիլլէր: Գօստուր մէթ-րարօլիտի շիքիլէթլէրինէ թիւրք հիւքիւմէթի էհէմիլէթ վէրմէտիկի սէպէպլէ՝ իսթիֆա իթտի:

Մէքըիւր մէթրօքլիտիլէրին շիքիլէթլէրի միւզալալարը կէօրիւնիյօր: Եու սըրա Էքգարք-հանէյէ կէպէն քէօլէրին էքսէ-րիսի կէպէն սէնէ ըսեան էսնա-սընտա գօրգարագ Բաթրիկհա-նէյէ կէպիշ օլան պուլկար քէօյ-լէրի տիր:

Պուկլար, աւտան թիւրքիլա իտիլալ օլընան մահսուլաթ իշիւն մահէլիւնտէն շահէտէթնամէ թա-լէպ օլընըր ըւր ֆաղաթ լալըլմ կէլէն մէվլըտան օլընան միւ-րաճաթլար իւզըրինէ՝ պուն-տան սօնրա Պուկլարիտան կի-տէն մալլարա շահտէթնամէ իսթէնիլմէյէճէկ տիր:

«Սթանպոլ 13 յունիս—Կէպէն ճումաա կիւնիւ Մ. Նաշէվիշ Սուլթան հուզըրընա գալտըլ իթմէսինտէ՝ Թէլաւ: Բրէնտէ վէ պուլկար հիւքիւմէթինէ բէք մուհիպպանէ սուրէթտէ միւքեա-լէմէտէ պուլընտը վէ քէնտի հըտիլաթլը տօթթանէսինի Բրէն-տէ թաղտիլմ իտիլմէսինի Մ. Նա-շէվիշէ թալսիլէ իթտի:

«Վիէննա 13 յունիս—Բրէնտ Թէրտիննտըն իմէրաթօր իլէ կէօրիւմէք թէքիլիլ ըէտտ օ-լընաղընա տալիւր չըգմըշ օլան շիյէաթ էստուլ օլտըրընը Թիւմ սիւն Պապը կազէթաղ Եաղըյօր:

«Սթանպոլ 12 յունիս—Ումուր միւֆէթիլ Հիլմի բաշա Եարըն Սէլանիլքտէն չըգուլ Մանասթը-րա կիտէրէք օրալա Եարէլէճէք տիր: Բէպ իքի միւլքիլէ աճէնթ-լէր օրատա իսքեան իշիւն բաղար էրթէսի կիւնիւ Սէլանիլքտէն Եօ-լա չըգաճագ տըրլար:

«Զէքիլէ—Նիլաւ ապէրլէրի իլէ պէրապէր Արնալուտար օ-րալճը Գարատաղլըլար իւզըրինէ աթէշ իթտիլէր: պուլկար տալի միւզաթալէ իթտիլէր: Պապը Ալիյէ բրօթէսթ օլընտը:

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Բէթէրպուրկ 13 յունիս—Ամիրալ Ալէքսիւլին Չարա վէր-

տիկի թէկէկրաֆ իւզրէ, Բօրթ Արթուր տօնա՝ մասը 6 շըրհլը 5 քրուազէօր վէ 10 թօրթիլէօր-տէն միւրէքէպ, ալըն օնընտա սապահ էրքէն իլիմանտ ն տը-շարը չըգմըշ: պու վաթօրլար տէնիլ ալըզլարընա Եէթիլէ-լէրսինտէ՝ իրապտան տիւշմանըն տօնանմար միւշահէտէ օլընտը-պուլար 9 հարապ սէֆինէլէտէն վէ վէ 23 թօրթիլէօրլէրտէն իպա-րէթ իտիլէր: Բու տօնանմար տիւշման իւզըրինէ հիւճուլ իթ-տի: Պու միւսատէմէնին նէթի-ճէսինէ տալիւր շիմտիյէ գատար ամիրալ հիշ պիւր մալիւսթ ալ-մատը:

«Թէնէրալ Սախարօլըն թէ-լէկրաֆը իւզ է՝ տիւշմանըն գը-լալուլ աւտաթիլի ալըն 13 սինտէ Գայի Չուլա 25 քիլօմէթրօ Եա-ղըն իլէրլէմիլլէր: Ի

«Ֆիւնիկ-Հուանիկ-Չէնիկ ճ վա-րընտա պուլընան ճիւթօնլըլար Հայշէն Եօլընը թու թուպ իլէրլէ-մէքտէ տիրլէր:

«Ճարօնլըլարին Գայթիկ շէհրի զապթ իթմէլէրի թա-սիկ օլընըյօր:

«Բէթէրպուրկտան շոյի օլ-տըլը իւզրի, Թէնէրալ Գուրօթթ թիւնին օրտուսընըն սաղ գօլու իւ-զէրինէ հիւճու միթմիշ տիր:

ՍՕՆ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻ ԱՐ

Սթանպոլ 14 յունիս Վիւքէլա մէճիլիսինին գարար իւզրէ, Գէ-մալ բաշանին թէպէլիւն օլընան ճիւթմիլտէն տօլալը, ըու թպէ վէ նիշանլարընտան իսգաթլէ Պուրտալա մէնֆի կէօնտէրիլէ-սինէ իրատէ սուտուր իթտի:

«Սթանպոլ 14 յունիս Պիթլիս վիլալէթինտէն գօնսօլտար պիւր թաղըլմ մէմուրիլէթպախշ հա-վատիաթ վէրտիլէր: (•)»

Ինկիլիլ Թրանսըզ վէ Բու էլ-շիլէրինին իտտալարը սայէսին-տէ պիւր թաղըլմ թէտպիլլէր Սուլթանըն իճագէթի իլէ իճրա օլընմայա պաշլատը պաշլըճա-լարը շունլար տըր:

1) Բէթիլլէրտէն մատա իլիթի-լալա իշլիլաղ իտէնիլէրէ աֆիլը ումուլմի:

2) Խարապ օլընան խանէլէրին ինշա ու թամիլի իշիւն 5000 լիւրա վէրիլմէսի:

3) Գաշմըշ օլան էրմէնիլէրին խանէլէրինէ ալտէթ իթմէլէրի-նէ միւսատէ օլընմար:

4) Թաղիլլէրէ մէքէթիլաթ թէվ-զի օլընմար:

Պապը Ալի գաթլ օլընանլարըն մըգտարընը վէ հարէքեաթը զատտարանէլի էլան ինքեար ու սէտր իթմէքտէ տիր: Պու խու-րուտա էլիլէր գօնսօլտարըն իսթթըլարը ալմագսըլըն Պապը

Ալի իլէ միւսատէլէյէ կիրմէք իսթէմիլլար: Վուգաթթըն մու-ֆասալէն թէթիլիլ ուզուլ միւտ-տէթէ միստու օլուպ ճիտտի սէմէրէլէր է տէ իթմէք միւշքիւլ կէօրինիյօր: զիւրա շէհրին էհա-լիսի վուգաթթը միւզալալարը կէտթէրիւր քէօյ իւլէր իսէ հագր-գաթը հալի իշիանէ իթմէքտէն շէքիլիւր: տիկէր թարաֆտան հիւքիւմէթի միւլքիլէ վէ ապէ-րիլէ հատիւէյի էօրթմէյէ չալը-շըր:

«Իւշ ըտիլի թապուրլարը Բրէքընէն թէկէկրաֆհանէսինիլի-շալ իթտիլէր, վէ վաթանլարը-նա կիլմէլէրինէ իլիւնչըգ-մատըգ-ճ թէկէկրաֆհանէի թէք իթ-մէյէճէքէրինի պէյան էյլէտի-լէր: Տիւքթիւ ճիւլարընտա պու-լընան տիկէթլապուրլարըն տալի օնլար իլէ պիլլէշմէք իսթմէլ-լէրի միւրէվիլ տիր: Հիւքիւմէթ պու նիւմայիլի թէսքիլէն չալը-մագտա տըր:

«Պուկլար Էքգարքէն էվլէլքի կիւն Պապը Ալիյէ միւր օճաթթ-լէ, Մաքէթոնիա տա Բում մէթ-րարօլիտիլէրին Պուկլարլարը թէք-Եիկ իթմէլէրինտէն տօլալը իշ-թիլքեա իթտի: Թագրիլտէ ի-շար իթտիլի իլիլէր, Բումլար պուկլար մէքթէպլէրինի վէ պա-լը քիլիւնէլէրի զապթ իթմիլ օլուպ, պուլկարըն իտտէսի իշիւն տուտըր իտէն ֆէրմանընաճեաթ

իճրա օլընմաղըմըշ: Գէպ միւֆէ-թիլ հիլմի մաշա պուկլարլարըն քէնտի միւլէ քիլիսէ էրինտէ գալմալարընա մանի օտըլը վէ պաղը գաղտարտա գալմագաթ-լար պուկլար քիլիսէ վէ մէրթէպ-լէրի գաղալապ սուտոնճա օլուն-մատընը մէնն իթմէք իսթէտի-լէրի էքսարք զիւր իտէյօր: Նի-հայէթ մէղհէպ վէ վիճտան սէր-պէտիլէթի նամընա շու աշվա-լա նիհայէթ վէրիլմէսինի ըճա իթմիշ տիր:

ԹՈՏՐՈՆ

Եգիպտոսէ Երկու օր առաջ հոս հանող թատերական Հա-մաղալին խուճը Վաղը իրիւ-կուն «Չէրվէն Բաք» պարանգին մէջ պիտի տալ իր առաջին ներկայացումը:

Մ Ի Ո Ո Ն Ի Լ Լ Ի
Տրամ 4 արար

Одговорникъ А. Курбетиянъ
печатница "Взаимность" — Варна.

